

Блажево – Гоч – Врњачка Бања – Раваница - Београд 24.07. 2016.

Наша је жеља била да још један дан проведемо у Београду. Зато, већ данас у рано пре подне напуштамо Блажево и наш Камп. Многима је и жао иако је јуче поподне већи део Кампа припремљен за затварање. Напуштамо ово планинско сточарско-ратарско сеоско насеље разбијеног типа, на 32 km југозападно од Бруса. Иако по много чему има одлике планинског насеља ипак је имало среће да буде лоцирано у истоименој, најпитомијој и најпространијој котлини источне подгорине Копаоника. У новијој историји познато је као део епицентралне зоне Копаоника, са потресима могуће јачине 9° Меркалијеве скале. Лоцирано је у долини истоимене реке и на планинским падинама Голеша (1152 m), Кљуна (1298 m) и Блажевске чуке (1205 m). Оно је старо насеље (помен 1611) чији се настанак вероватно везује за експлоатацију околних рудишта. Преко Бруса, долином Расине и преко Гоча стижемо у Врњачку Бању, тачно по плану у 12 часова. Пре описа дешавања у Замку Културе и Завичајном музеју неколико речи о самом насељу и општини. Врњачка Бања је средиште већег дела Гоча (1200 m) и крајњег југоисточног дела Краљевачке котлине и центар истоимене општине (239 km, 14 насеља). Одликује се богатством термалних и минералних вода и повољном климом (осматрање од 1899) са средњом годишњом температуром ваздуха од 10,6 °C (амплитуда средњих месечних температура 22,4 °C) и 804 mm талога. Приликом капања минералне воде (1924), на месту данашњег "Римског извора" – Fons Romanus откривен је базен и у њему 500 комада римских новчића (из I, II, III и IV в.) и другог археолошког материјала који указује на значајну античку али и преисторијску насељеност. У новијем развоју насеља се издвајају три периода. Први, који је отпочео изградњом (обновом) каптаже (1857), организовањем (1868) "Основателног-фундаторског друштва лековито-кисело-врुће воде" и прве туристичке организације на Балкану и трајао је до краја I светског рата. У овом периоду Бања је постала значајно туристичко средиште (1869.- 538 гостију) у коме је 1 јула 1870. отворена прва званична бањска сезона. За државну бању проглашена је 1883, а 1884. обележен је бањски реон и донет први урбанистички план. Други период развоја (после I светског рата) одликује повећање броја гостију основање (1924) туристичке друштвене организације "Гоч" и изградња првог бањског санаторијума "Св. Ђорђе". После другог светског рата (трећи период) Бања добија физиономију европског балнеолошког центра и водећег центра континенталног туризма у Србији. Током 1985. има преко 160.000 гостију и 1.415.000 остварених ноћења (35-40% укупног туристичког промета у бањама Србије). Најзначајнији развојни ресурси су (извори, бунари и бушотине) лековите воде (укупно 18). Топле минералне воде ("Топли извор" - 35,5 "Бели извор" - 29 °C идр.) према интернационалној класификацији припадају категорији алкалних, угљено-киселих хомеотерми а хладне минералне воде (Снежник 17,2, Језеро 16, и Слатина 14 °C идр.) припадају категорији алкалних, земноалкалних, угљено-киселих. Њиховом применом кроз разнородне врсте терапија: хидро, балнеолошка, физикална, кинези, радна, електро, парафин, пијење воде, термичка терапија, инхалирање и др. може да индикује широк спектар болести: кардиоваскуларне, гинеколошке, гастроинтестиналног тракта, хепатобилијарног тракта и панкреаса, бубрега и мокраћних канала и др. Најзначајнија здравствена институција и носилац лечилишног туризма је Завод за превенцију, лечење и рехабилитацију органа за варење и шећерне болести "Врњачка бања" (основан 1. новембра 1976). Око уређених водотокова Врњачке и Липовачке реке, са дрворедима, простиру се добро однеговани (почетак 1888) паркови са разноврсним дрвећем, цвећем и украсним растињем на кога се надовезује храстова шума "Рај" четинарска шума "Борјак" и даље природне шуме Гоча. У Замку Културе (репрезентативни објект подигнут крајем XIX века) нас је дочекао академик др Видојко Јовић, ред. проф. и одржао два предавања на руском језику. После дискусије на питања покренута током предавања учесници Кампа су имали прилике да обиђу остале културне садржаје (поставка слика, архолошка, етнографска и историјска збирка) Замка Културе. После обилска Врњачке Бање упутили смо се ка Манастиру Раваница задужбини кнеза Лазара. Раваница је саграђена између 1375. и 1377. године, а фреске су осликане неколико година пред Косовску битку. На ктиторској композицији се, поред кнеза Лазара налази и кнегиња Милица и њихови синови Стефан и Вук. По својим архитектонским и ликовним обележјима раваничка црква Вазнесења Господњег представља настанак Моравске школе. Манастир Раваница је вековима мукотрпно чуван као изузетно сведочанство стваралачких напора српског народа. После погибије Кнез Лазар је сахрањен у цркви Вознесења у Приштини, одакле је после годину дана пренесен и сахрањен у цркви манастира Раваница. У време сеобе Срба монаси су напустили Раваницу и са собом понели мошти великога кнеза. Седам година посмртни остаци кнеза Лазара налазиле су се у Сент Андреји, да би одатле биле пребачене у манастир Врдник на Фрушкој Гори, који од тада носи име Раваница. Уочи обележавања 600 година од Косовског боја, мошти кнеза Лазара си из Саборне Цркве у Београду пренете у манастир Раваница. Задужбинар се вратио у своју задужбину 6. септембра 1989. године.

